

Nu får det vara nog!

Tre motioner till Sveriges Lärare Sollentuna årsmöte den 17 mars 2026

Jag heter Elisabeth Wiersma Larsson och är förskollärare, författare & föreläsare. Jag har tillsammans med mina tidigare kollegor på Bikupans förskola skrivit flera motioner under åren 2012-2019 (då: *Lärarförbundet i Sollentuna*) gällande allt från arbetskläder, lön, barngruppernas storlek, personaltäthet, individuell planeringstid, vikten av barnkonsekvensanalyser, kommunens barnomsorgscheck till tidigt stöd för barn i behov av särskilt stöd.

Jag älskar mitt yrke och att jobba med barn samt brinner för **Barns Bästa!** Jag har arbetet inom förskolan i 21 år och har sett det mesta ... så mycket att jag till slut själv blev sjukskriven pga. utmattningssyndrom och därav valde att välja tidig pension ... så NU får det vara nog!

Bakgrund till motionerna:

Dagligen läser och hör vi om gängvåldet i vårt samhälle – hur vapen & sprängmedel används av allt yngre, även barn under tonåren, utnyttjas/används! Barnen är allas vår framtid, de måste få en trygg uppväxt där självförtroende & empati byggs. För det behövs trygga vuxna som är bra förebilder och står upp för Barnets Bästa! Detta börjar i hemmet och i förskolan!

Vi lever idag i en stressfylld (arbets)vardag där statistiken visar oroande siffror för barns och pedagogers välbefinnande. Pedagoger tillhör en av de högsta yrkeskategorierna av långtids-sjukskrivna samtidigt som siffror visar att barns stress ökar i stora barngrupper.

Förskolan och hemmet har olika roller för barnet – genom att samarbeta kan barnen få de bästa förutsättningarna! I förskolan ska ”omsorg, utveckling & lärande” bilda en enhet – det är här man tidigt lär sig socialt samspel & ansvar! För detta behövs en trygg miljö som är anpassad efter barnen kopplad till deras ålder & mognad – en miljö som bygger på forskningsresultat (t.ex. anknytningsteorier). Vi måste också komma ihåg att förskolan har ett viktigt kompensatoriskt uppdrag dvs. att uppväga skillnader i barnens förutsättningar och ge alla samma möjligheter att lära och utvecklas. Vi har också anmälningsplikt (orosanmälningar) när det brister i omsorg kring barnen i hemmet!

Vi förskollärare får ständigt höra att det är *vår utbildning och kompetens som är den enskilt avgörande faktorn för förskolans kvalitet...* men jag skulle vilja tillfoga att *om förskolans miljö (med dess organisatoriska och ekonomiska ramar) anpassas efter barnens villkor/behov så får pedagogerna per automatik bra arbetsvillkor/miljö!* Många av de anpassningar/villkor/regler som gäller för oss vuxna i arbetslivet finns överhuvudtaget inte för barnen på förskolan! Det måste vi ändra på!

Motionerna:

1. Motion om förskolans arbetsmiljö

Arbetsmiljön i förskolan prioriteras ej på samma sätt som inom många andra yrkesområden. En anledning kan vara att förskolan legat under Socialdepartementet fram tills 1998, då den kom under Utbildningsdepartementet i syfte att se förskolan som en del i det livslånga lärandet, så att en nationell likvärdighet med jämn kvalitet skulle kunna garanteras över hela landet. Dock ändrades ej arbetsmiljölagstiftningen – barn under 7 år omfattas ej av arbetsmiljölagen, utan deras arbetsmiljö ingår som en del i pedagogernas uppdrag. Barnens arbetsmiljö hänger dock intimt ihop med pedagogernas (ljudnivå, ventilation etc.) – en redan tyngd yrkesgrupp där pedagogiken måste få stå i fokus. Dessutom måste arbetsmiljöinspektionerna vara mer omfattande med hänsyn till barns ålder och mognad – t.ex. sladdar och kontakters placering, persiennsnören mm. Se vidare motion 2!

Motion 1. Jag yrkar att Sveriges Lärare lokalt & centralt arbetar för att arbetsmiljölagstiftningen ändras så att den även omfattar barn i förskolan, dvs. fr.o.m. ett års ålder. Precis som politikerna i kommunen ansvarar för arbetsmiljön i kommunala skolor och huvudmännen i fristående skolor, bör dessa även ha ansvar för förskolan/barnomsorgen. De ska ge förutsättningar för arbetsmiljöarbetet och se till att även förskolans verksamhet följer arbetsmiljölagen.

2.Motion om lagar med speciella villkor/regler för barn i förskolan

Att barngrupperna är för stora, personaltätheten för låg samt för få legitimerade förskollärare per barngrupp är ett återkommande problem i förskolan som uppmärksammats i tidigare motioner (2012 – 2017) och ständigt diskuteras. Vi är många som önskar att Skolverket fastslår regler/lagar om detta – inte bara riktlinjer! Se vidare s. 20-21 i *Skolverkets allmänna råd med kommentarer. Förskolan*, Skolverket 2016.

Det som inte diskuteras lika mycket är de speciella villkor som gäller för barnen i förskolans miljö (och därmed pedagogernas arbetsvillkor) - hur den ska anpassas efter ålder & mognad! Hur många kvadratmeter lekutrymme behöver varje barn inomhus respektive på gården? Leken har ju lyfts och fått en framträdande plats/roll i senaste läroplanen, Lpfö18! Små fötter kräver mycket utrymme!

Motion 2. Jag yrkar att Sveriges Lärare lokalt & centralt arbetar för att varje barns yta (kvadratmeter) för bland annat lek, inomhus såväl som på gården, fastslås. Detta påverkar såväl barns lustfyllda lärande som pedagogers arbetsvillkor!

3. Motion om reglering av barns vistelsetid/arbetsdag i förskolan

Barn behöver sina föräldrar/VH (vårdnadshavare)! De behöver få vara i hemmiljön frikopplade från gruppen i förskolan. Barn blir, enligt mig, mer påverkade av sin arbetsmiljö (=förskolan), pga. sin ringa ålder, än vi vuxna av vår. Dessutom har barnen inga raster! Då barnen blir trötta/överbelastade påverkar det även pedagogerna, speciellt i slutet på dagen då arbetsbemanningen ofta är lägre. Barnens och pedagogernas arbetstidsbelastning hänger därmed intimt ihop! Arbetstidslagen (1982:673) fastslår i 5§ att ”Den ordinarie arbetstiden får uppgå till högst 40 timmar i veckan.” och Semesterlagen (1977:480) fastslår i 4§ att ” En arbetstagare har rätt till tjugofem semesterdagar varje semesterår.”

Vi måste komma ihåg att föräldrarna/VH naturligtvis har huvudansvaret för sitt barns välbefinnande och uppföstran. De måste få rimliga villkor att umgås med sina barn, och stöd av samhället i form av samverkande nätverk när så behövs!!

Motion 3. Jag yrkar att Sveriges Lärare lokalt & centralt arbetar för att även barn i förskolan ska omfattas av arbetstidslagen och semesterlagen – de ska inte ha längre arbetstid än sina föräldrar/VH. Detta påverkar såväl barns som pedagogers arbetsglädje och ork!

Slutligen

Slutligen är min önskan att motionerna läggs upp på Sveriges Lärares lokalavdelnings hemsida tillsammans med dess beslut från årsmötet samt att efterföljande arbete med motionerna kontinuerligt uppdateras så att alla medlemmar kan följa händelseförloppet.

Sollentuna 29 januari 2026

Elisabeth Wiersma Larsson

Melemsnr. 847263